

**Кыргыз Республикасынын  
Билим берүү жана илим министрлиги  
Таш-Көмүр аймактык колледжи**

«ЖАКТЫРЫЛДЫ»

ТАКнын педагогикалык кенеши

Протокол № 16

« 26 » февраль 2015-жыл.

«БЕКТЕМИН»

ТАКтын директору

Дуйшенов К.Р.

---

« 26 » февраль 2015-жыл

**Таш-Көмүр аймактык колледжинин (ТАК) студенттеринин  
өндүрүштүк (кесиптик) практикасы жөнүндө  
ЖОБО**

Таш-Көмүр шаары 2015-жыл.

## **1. Жалпы жоболор**

1. Кесиптик орто билим берүү уюмдарынын студенттеринин өндүрүштүк (кесиптик) практикасы кесиптик орто билим берүүчү окуу программасынын курамдык бөлүгү болот.

2. Өндүрүштүк (кесиптик) практика студенттердин теориялык окутуу процессинде алган билимин бышыктоо жана тереңдетүү, зарыл ыкмаларды алуу, окуп жаткан адистик боюнча практикалык иштердин тажрыйбасын үйрөнүүнү максат кылат.

3. Кесиптик орто билим берүү уюмдары студенттердин өндүрүштүк (кесиптик) практикасын өткөрүү боюнча усулдук рекомендацияларды даярдоочу профилдерди эске алуу менен иштеп чыгышат.

## **2. Практиканын этаптары**

4. Студенттердин практикасынын түрлөрү Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2004-жылдын 3-февралындагы № 53 "Кыргыз Республикасынын кесиптик жогорку жана орто билим берүүчү уюмдарынын иш-аракеттерин жөнгө салуучу ченемдик-укуктук актыларын бекитүү жөнүндө" токтому менен бекитилген Кыргыз Республикасынын кесиптик орто билим берүүнүн билим берүүчү уюмдары жөнүндө жобо менен аныкталган.

5. Баштапкы кесиптик үйрөнүү жана машыгуу, студенттерди жалпы кесиптик жана атайын кесиптик сабактар боюнча тереңдетип даярдоо, аларды тандаган адистиги боюнча такшалтуу жана практиканы үйрөтүү окуу практикасынын милдети болот.

6. Адистик профили боюнча практика атайын кесиптик сабактар боюнча үйрөнүүдө алган билимдерди системалаштырууга жана кеңейтүүгө, тереңдетип бекемдөөгө, конкреттүү уюмдун иш чарасын, баштапкы практикалык тажрыйбаны үйрөнүүгө багытталат.

7. Студенттердин диплом алдындагы практикасы окуунун аяктоочу этабы болот жана алардын баштапкы кесиптик тажрыйбаны алуусу үчүн өткөрүлөт, ошондой эле болочок кесип ээсинин кесиптик даярдыгын текшерүүгө жана дипломдук ишке материал топтоого пайдаланат.

## **3. Өндүрүштүк (кесиптик) практиканы уюштуруу**

8. Өндүрүштүк (кесиптик) практиканын уюштурулушу бардык этаптарында төмөнкүлөргө багытталат:

- алчу адистигине жана берилчү квалификациясына жараша туура келген бүтүрүүчүлөрдү даярдоо деңгээлинин минимум мазмунуна жана даярдык деңгээлине карата мамлекеттик талаптардын аткарылышы;

- студенттердин практиканын программасына жараша кесиптик ишти үйрөнүүсүнүн үзгүлтүксүздүгү жана ырааттуулугу.

9. Баштапкы кесиптик үйрөнүү үчүн практика окуу жайынын окуу-өндүрүштүк окутуучу чарбаларында, окуу-тажрыйбалык участкторунда жана башка көмөкчү окуу объекттеринде өткөрүлөт.

10. Студенттердин диплом алдындагы, өндүрүштүк практикасы, эреже катары, кесиптик орто окуу жай менен мекеменин ортосунда түзүлүүчү келишимдин негизинде уюштуруу-укуктук формасы ар түрдүү уюмдарда өткөрүлөт.

Эгерде иш практиканын программасынын талабына туура келсе, студенттер бош кызмат орунга кызматка алынышы мүмкүн.

11. Өндүрүштүк (кесиптик) практика төмөнкү формаларда өткөрүлөт:

- өндүрүштүк үйрөтүү сабактары;

- практикалык сабактар;

- практиканын программасынын талабына жооп берген даярдоонун технологиясы боюнча окуу-өндүрүш устаналарында студенттердин көргөзмө куралдарды, окуунун техникалык каражаттарын, окуу мебелдерин жана башка товардык продукцияларды жасоо боюнча өндүрүштүк иши;

- студенттердин тажрыйба-эксперименталдык, конструктордук, ойлоп табуучулук ишке катышуусу.

12. Өндүрүштүк (кесиптик) практиканы өткөрүү мөөнөтү студенттердин теориялык даярдыгын жана мастерскойлордун, окуу-өндүрүш базасынын мүмкүнчүлүгүн, жана окуу жайдын окуу полигондорунун, практика өтүүчү жердеги уюмда иш орундун болуусун эске алуу менен окуу жай аркылуу белгиленет.

13. Өндүрүштүк (кесиптик) практика же үзгүлтүксүз цикл түрүндө, ошондой эле теориялык окуу жана практиканын мазмунунун өз ара байланышы камсыз болгон шартта теория менен алмаштырылып, күнүмдүк (жумалык) жол менен ишке ашырылса болот.

14. Практиканын базаларын окуу жайдын администрациясы уюмдар менен алардын уюштуруу-укуктук формасына жана менчигинин формасына карабастан түз байланыштардын негизинде бекитип берет.

15. Практика өтүп жаткан мезгилде студентти практикант катары жумуш ордуна алуу убакытынан баштап аларга Кыргыз Республикасынын эмгек жөнүндө мыйзамдары колдонулат.

17. Кесиптик орто билим берүүчү мекемелердин студенттери уюмдарда өндүрүштүк (кесиптик) практика өтүп жатканда төмөндөгүлөргө милдеттүү:

- өндүрүштүк (кесиптик) практиканын программасында каралган тапшырмаларды толук аткарууга;

- уюмда колдонулган ички эмгек тартибин сактоого;

- эмгекти коргоо нормаларын жана өрттөн сактануу эрежесин үйрөнүүгө жана катуу сактоого.

18. Студенттердин отчет берүү формасын окуу жайы аныктайт.

19. Өнөр жай, курулуш, транспорт жана башка адистиктер боюнча окуулук практика мезгилинде тийиштүү лицензиясы бар уюмдардын окуу-өндүрүштүк мастерскойлорунда, окуу участокторунда (цехтерде), ошондой эле окутуу бөлүктөрүндө (мектепке чейинки жана жалпы башталгыч, негизги жана орто билим берүүчү мамлекеттик билим берүү мекемелеринен бөлөктөрүндө), жана билим берүүчү ишти жүргүзүүгө укугу бар адистерде жекече даярдоо

түрүндө кесиптик даярдыктан өтүүгө болот. Мында, квалификациялык экзамендерди тапшыргандан кийин студенттерге жумушчулук кесиптер боюнча квалификациялык разряд берилиши мүмкүн.

20. Баштапкы кесиптик ыкмаларга практикалык окууну эреже катары өндүрүштүк окутуучу мастерлер өткөрүшөт:

Окуу практикасы окутулуп жаткан сабактардын уландысы болгондо, аны атайын сабактардын мугалимдери өткөрүшөт.

Окулуп жаткан сабактардын уландысы болгон окуу практикасынын тизмесин окуу жайы аныктайт.

21. Өндүрүштүк окутуучу мастерлердин окутуу жүгү окуу планында каралган окуулук сааттардын санына жараша аныкталат.

22. Адистиктин профили боюнча практиканы жана диплом алдындагы (квалификациялык же стажировканы) окуу жайдын практика жетекчилери өткөрүшөт.

23. Окуу жайдын практика жетекчилери:

- уюмдун практика жетекчилери менен байланышып жана аны менен бирдикте практика өтүүнүн иш программасын түзүшөт;

- жеке тапшырмалардын тематикасын иштеп чыгышат;

- студенттерди иш ордуна бөлүштүрүүгө же аларды жумуштун түрлөрү боюнча орун алмаштырууга катышат;

- практика убактысында студенттердин туура пайдаланылышын контролдошот;

- студенттердин жеке тапшырмаларды: аткарышына жана дипломдук ишке материал топтоосуна методикалык жардам көрсөтүшөт;

- практиканттардын практиканын программасын аткаруу жыйынтыгын баалашат.

Уюмдун жетекчиси, анын орун басары же башкы адистердин бири студенттердин практикасына жалпы жетекчилик кылат.

1. **Практиканын күндөлүгү.** Практика убагында студент ишкана-мекемедеги өзү үчүн жаңылык болгон байкоолорун, практиканын программасы жана жекече иштердин тапшырмалары боюнча аткарган иштерин, практиканын жыйынтыгы боюнча отчетту (эсеп-кысапты) жазуу үчүн керектүү материалдардын кыскача мазмунун практиканын күндөлүгүнө жазат.

2. **Практика боюнча отчет.** Студент–практикант практика бүткөндөн кийин 10 күндүк мөөнөт ичинде төмөнкү документтерди практика жетекчисине тапшырат:

- 1) Практиканын программасынын календардык-тематикалык графигинин көчүрмөсү;

- 2) Жеке иштердин тапшырмаларынын көчүрмөсү;

- 3) Ишкана-мекеме тарабынан берилген мүнөздөмө (кол коюлуп, мөөр басылган);

- 4) Берилген тапшырмалар боюнча отчет жана тиркемелер;

- 5) Практиканын күндөлүгү.

Отчетто (эсеп–кысапта) студенттин практика мезгилиндеги жеке тапшырмалар жана башка конкреттүү иштердин аткарылгандыгын жөнүндөгү маалыматтар көрсөтүлөт.

3. **Практиканын жыйынтыгын баалоо** боюнча түзүлгөн комиссиянын курамына тажрыйбалуу окутуучулар, мүмкүнчүлүктөргө жараша ишканалардын, мекемелердин өкүлдөрү кошулат. Практиканын жыйынтыгын баалоо алдын ала белгиленген критерийлер боюнча комиссиянын чечиминин негизинде практикантка сынак баасы коюлат. Студенттердин практика боюнча иштерин баалоо учурунда, ишкана, мекемелердеги практика боюнча жетекчилери тарабынан берилген мүнөздөмөлөр эске алынат.
4. **Сырттан окуу формасында** окуган жана өзүнүн тандап алган кесибинин профили боюнча иштеп жаткан студенттер өзү иштеген ишканада, мекемеде практикадан өтө алат жана иштегендиги жөнүндө аныктаманы практика жетекчисине тапшыруу менен жалпы жана жеке тапшырмалардын аткарылышы боюнча жазуу түрүндөгү отчетту гана тапшырат.
5. **Практиканын жыйынтыктары** жалпы же адистиктер боюнча өткөрүлүүчү илимий практикалык конференцияларда талкууга алынып, жетишкендиктер жана кемчиликтер талкууга алынып жыйынтыкталат.
  1. Практиканын программасын ар түрдүү себептер менен толук аткарбаган студент, сабактан сырткары убакта практикага кайрадан жөнөтүлүшү мүмкүн. Ал эми практиканын программасын себепсиз түрдө аткарбаган же болбосо, «канааттандыраарлык эмес» баа алган студенттер колледждин Уставына жана ушул Жобонун талаптарына ылайык, академиялык карызы үчүн окуудан чыгарылат.
  2. Практика жетекчилери практика аяктагандан кийинки 1 айдын ичинде практиканын иш кагаздарын (эсеп–кысабын) колледждин практика жетекчисине өткөрүп беришет. Практиканын иш кагаздары (буйрук, ведомость, отчет,) 3 жылга чейин сакталат. Практиканын отчеттору ТАКтын архивине өткөрүлөт.

Окуу бөлүмүнүн башчысы:

Аманова Ж.А.

Багыттама №\_\_

«\_\_\_\_» \_\_\_\_\_ 201\_\_ -ж.

\_\_\_\_\_  
(ишкананын аталышы)

\_\_\_\_\_  
(Жетекчинин аты-жөнү)

## БА Г Ы Т Т А М А

Таш-Көмүр аймактык колледжинин \_\_\_\_\_  
адистигинин \_\_\_\_\_ тайпасынын \_\_\_\_\_ курсунун  
студенти \_\_\_\_\_ 20  
\_\_\_\_\_ - \_\_\_\_\_ жылдын \_\_\_\_\_ баштап  
\_\_\_\_\_ чейин өндүрүштүк практиканы өтөө үчүн кабыл  
алууңуздарды суранабыз.

Таш-Көмүр аймактык  
колледжинин директору:

Дуйшенов К.Р.

Практика боюнча жетекчиси:

\_\_\_\_\_

Таш-Көмүр аймактык колледжинин  
3-курсунун студенти А.Асановго

### МҮНӨЗДӨМӨ

“Компьютердик системалар жана комплекстер” адистигинин 3-курсунун студенти Асанов Акмат 2013- жылдын 12-январынан 12-февралына чейин “Matrix” Акционердик коомунда өндүрүштүк практиканы өтөдү. Ишканада А.Асанов инженер-программист кызматынын милдетин убактылуу аткаруучу катары иштеди. Бул кызматта иштөө менен ал өзүнүн ишке болгон жөндөмдүүлүгүн жана эмгекчилдигин, тапшырылган иштерди так жана сапаттуу аткарып, ишке жоопкерчилик менен мамиле кылгандыгын жана активдүүлүгүн көрсөтө алды. Ишке кечикпестен келип, эмгек тартибин бузган жок. Практиканын календардык-графиктик планында көрсөтүлгөн тапшырмаларды аткарууда университетте алган билимдерин колдонууга жетишти. Инженер-программист катары ишканага локалдык тармакты орнотууга катышты, маалыматтар базасын жаңылоого жана Веб-баракчага жаңы материал кошумчалап берди. Практиканы өтөө убагында тандап алган кесиби боюнча терең билим алып жаткандыгын көрсөтө алды. Жекече берилген тапшырмалардын баарын аткарды. Ошондуктан, А.Асанов практиканы ийгиликтүү өткөрдү деп эсептеймин.

“Matrix” АКнун башкы адиси \_\_\_\_\_ Т.Алиев

(кол тамга, ишкананын печаты)

12.03.2013